

psalm⁹? Lege sequētia. Et omnes sicut vestimentū veterascent: et sicut opertoriū mutabis eos et mutabunt; tu autē idē ipse es et anni tui nō deficient. Vestē audis: cooper torium audis: et aliud q̄z corpus intelligis. Speremus ergo etiā mutationem corporū nostrorū: sed tñ ab illo qui erat et ante nos: et manet post nos: a quo sum⁹ qđ sum⁹? ad quē veniemus cū fuerimus mutati: mutantē nō mutati. facientez nō factū. mouentez sed manentez. Et quō intelligi a carne et sanguine potest. Ego sum qui sus tu vero idē ipse es: et anni tui nō deficient. Sed nos ad illos annos cū his pannosis annis qđ sumus. Et illi q̄ sunt: Nec tñ de sperare debemus. Jam enim magnitudine quadā et excellentia sapientie dixerat. Ego sum q̄ sum: et tñ ad nos consolandoz. Ego sum inquit deus Abraā et de⁹ Isaac et de⁹ us Jacob. Et nos Abrae semē sumus: et nos q̄uis abiecti. q̄uis terra et cinis: in illo speram⁹. Serui sum⁹? sed ppter nos dñs n̄ formā serui accepit: ppter nos mortales imortalis morivoluit. ppter nos exemplū resurrectionis ostendit. Ergo sperem⁹ nos vētuos ad hos annos stātes. in quib⁹ nō circuitu solis peragunt dies: sed manet qđ est sicuti est. qz hoc solū vere est. Nos autē vtrū aliqui ibi esse possimus dic. Audi et vi de vtrū debeas desperare. Audi qđ sequit. **Fili⁹ seruoꝝ tuor⁹ inhabitabūt:** *Alia lfa.* **Ubi inhabitabūt: nisi in annis nō deficien tibus: fili⁹ seruoꝝ tuor⁹ inhabitabūt.** *Alia lfa.* **Et semen eorū in seculū seculi dirige tur.** *nō habet.* In seculū seculi. in seculum eternum. in seculū manēs: sed fili⁹ inquit seruoꝝ tuorum. Adiuvendū ne nos serui dei sumus: et fili⁹ nostri ibi futuri sint non nos. Aut si nos fili⁹ sumus seruoꝝ tuorum. qz fili⁹ sumus apostolorū: quid dicturi sumus? Que nā tandem audacia tā infelix filiorū subnascenti um. et recenti successiōe gloriātū: que au deat dicere: nos ibi erimus. apostoli ibi nō erunt: Absit hoc a pietate filiorū? absit a fi de paruulorū: absit ab intelligentia grandi uni. Ibi erūt et apli arietes pcedunt: agni sequuntur. Quare ergo fili⁹ seruoꝝ tuor⁹: et nō de cōpēdio serui tui: Et apli serui tui: et fili⁹ eoz serui tui: et istoz fili⁹ nepotes illoꝝ: qđ nū serui tui: Omnes cōpendio inclu deres: si diceres serui tui inhabitabūt. Eli deam⁹ qđ nos voluerit admonere. Est. n. quiddā gestū in prioribus seculis. Per q̄ draginta ānos fili⁹ israel attriti sunt in bere

mō: nullus eorū intravit in terrā pmissio nis: sed fili⁹ eorū. Intrauerūt sane qz ita re cordaniur nisi fallor̄ duo: ceteri nō. Intra runt de tot milib⁹ duo. Laboratuꝝ ē cū eis tñ. Qz deus nō laborat: certe laborauerūt serui ipsius. Quāta ptulit. quāta audiuit Moyses p hoib⁹ n̄ i traturis in terrā pmissiōis. Intrauit fili⁹ eoz: qđ significat. Intra rūt noui hoies: veteres nō i trabūt. Inde tñ intrarūt duo: vn⁹ et viuitas: tanq̄ caput et corpus. christus et ecclia cū omni illa no uitate. id est filiorū. Ergo fili⁹ seruoꝝ tuorū inhabitabunt. Filii seruoꝝ oꝝ seruorum sunt. Nemo ibi habitabit: nisi p opera sua. Quid igit̄ est et filii habitabūt: Nemo glo riatur se habitaturū si dicit se seruum dei: et oꝝ nō habet. Non enim habitabunt nisi filii. Quid ē ḡ: fili⁹ seruoꝝ tuor⁹ i habitabūt: Serui p oꝝ sua i habitabūt: serui p filios suos i habitabūt. Moli ḡ esse sterilis. si vis habitare: pmitte fetus q̄s seq̄ris. pmitte do nō effere do. Filii tui te deducāt ad terrā pmissiōis: terrā viuentū nō morientū. Cū bic viuis in hac pegrinatōe illi antecedat: suscipiat te ppter refectionē carnalē. Filius Joseph a fcessit Jacob in egyptū: et ait pa tri suo et fratrib⁹ suis. Ego pueni pparare vob escas. Precedat ḡ fili⁹ tui: pcedant te oꝝ tua. Quales filios pmiserebāt et seq̄r̄.

Explicit Tract. de ps. CI.

Incipit Tract. de ps. CII.

Prefatio.

In omni munere dñi dei nři: in oī ei⁹ p solatiōe: in omni correptiōe: in grā quā donare dignat⁹ est: i in dulgētia q̄ nob̄ nō b̄ redcidit qđ debebat: in oībus opibus ei⁹: b̄ fidicat aia nřa dñm. **Hoc em̄ cātāvūm⁹.** Inde incipit psalm⁹ de q̄ loqm̄ur. donāte ipo qđ possimus: Quē nřa aia b̄ fidicat. Unusq̄s nostrū excitet et exhortet aliam suā: et dicat ei:

Expositio psalmi.

Benedic aia mea dñm. *Alia lfa.* Et om b̄nes nos: et q̄ vbiꝝ sunt fratres in chris̄to: vnuis homo. cui⁹ caput in celo est. Exhortet ipse vn⁹ homo aiam suam: et dicat ei. **B**fidic aia mea dñm. Ob audit. obtpat: facit b̄. p suadet ei: nō ex do nis nostrī. si ex illi⁹ quē b̄ fidicat aia nostra. Suscepit em̄ psalmus iste ostēdere nobis quare benedicat aia nostra dñm: quasi ei respōdisset aia sua. Quare nūbi dicis: benedic dñm: Audiam⁹ ergo: audiat ipa aia nostra: p sideret omnia quib⁹ excitef: ne pi

gra sit in benedictione domini: t' videat an
iustus sit qd ei dicit. Benedic anima mea
dominū. Videat si debeat aliud bñdicere
preter dñm. Benedic inquit aia mea do-
minū.

Alia līa.
tq intra me sit
nomini sancto.

Repenit hoc: t expressi' dicit quod
dixerat. Benedic aia mea dñm: Et om-
nia interiora mea nōmē sanctū ei-
us. Huto qz nō ad interiora corporis lo-
quitur? Huto euz nō hoc dicere vt pulmo
noster t iecur: t si qua sunt intestina carnis
erūpant in vocē benedictionis dñi. Est q-
dem pulmo pectoris nostri. quasi follis q-
dā anhelantis spiritū reciprocū: qui spir-
itus cōcepti aeris in vocē t sonū exprimit:
cū verba digerimus nō potest vocis aliqd
sonare ab ore nostro: nisi qd pulmo expre-
sius emiserit: sed nō hinc agitur. hoc totus
ad aures homī. Habet aures deus: habet
t sonū cor. Interiora sua alloqf homo. vt
benedicant dñm: t dicit eis. Omnia inte-
riora mea nōmē sanctū ei' bñdicte. Que-
ris que sunt interiora tua: Ip̄a anima tua.
Qd ergo ait. Benedic aia mea dñm: hoc
aut. omnia interiora mea nōmē sanctū ei-
us. subauditur eim. benedicte. Clamat vo-
ce si est homo qui audiat: silet voce quādo
nō est qui audiat. Interiora tua nunq̄ de-
est qui audiat. Itaq̄ sonabat iā dudū be-
nedictio de ore nostro: t hec ipsa verba cā
tabamus. Bñdic anima mea dñm: t om-
nia interiora mea nōmē sanctū eius. Quā
tu sat fuit temporī cantauim' t siluimus.
Mūquid interiora tua silere debēt a benedi-
ctōe domini? Alternet ptye sonos vocū:
perpetua sit vox interior. Cū conuenis ad
ecclesiā hymnū dicere. sonet vox tua lau-
des dei: dixisti quātū potuisti: discessisti. so-
net anima tua laudes dei. Negociū agis:
laudet dñm anima tua. Cū cibū capis: vi-
de qd ait Ap̄lus. Siue māducatis siue bi-
bitis omnia in gloriā dei facite. Quedo di-
cere cum dormis: benedicat aia tua dñm.
Nō te excitet cogitatio flagicij: nō te exci-
tet depositio furti: nō te excitet cōdicta for-
te corruptio. Innocētia tua etiā in dormi-
ente vox est aie tue. Benedic anima mea
dñm: t oia interiora mea nōmē sanctū ei'.
Benedic anima mea dñm: t no-
li obliuisci oēs retributiones ei'.
Benedic inquit aia mea dominū. Quid
ē aia tua: Oia interiora tua. Benedic aia
mea dñm. Repetitio ad exhortationē va-
let. Et autē benedicat sp dñm: noli obliu-
isci oēs retributiones cius. Si obliuisceris:

Alia līa.
t dñm.

:

tacebis. Nō ait poterit aīi oculos tuos es-
se retributōes dñi: nisi aīi oculos tuos fuerit
petā tua. Hō sit ante oculos tuos delecta-
tio pteriti peccati: sed sit ante oculos tuos
dānatio pcti. Bānatio pcti a te: remissio a
deo. Hec eim retribuit dominus: vt possis
dicere. Quid retribuā dñio p oib⁹ q re-
tribuit mihi: Hoc eim p̄siderātes sc̄ti mar-
tyres quorū memorā hodie celebram'. et
omnes oīno sancti qui vitā istam cōtemp-
serūt: t sicut audistis in ep̄la Joānis. ani-
mas suas p fratrib⁹ posuerūt: que est psec-
tio caritatis: dicente dño. Maiorē carita-
tē nēo habet qz vt aiam suā ponat quis p
amicl suis? Hec ergo p̄siderātes sc̄ti mar-
tyres. cōtempserūt aias suas hic. vt ibi eas
inuenirent: sequentes verba dñi dicentis:
Qui amat animā suā perdet eā: t qui pdi-
derit eam ppter me. in vitam eternā inue-
nit eā. Voluerit. n. retribuē. Qui: Et qd:
Et cui: Hōies misteriū suū vsc̄ ad mortē
deo retribuerūt. Quid: qd ille nō donaue-
rat: Quid dederūt qd nō acceperūt: Re-
tribuit ergo nubi ille vere solus q solus do-
nat: sed nō retribuet peccatis n̄ris. Nā re-
tributōes nobis alie debebātur: t alie red-
dite sunt. Noli inqt obliuisci oēs retributi-
ones ei': nō tributiones sed retributōes.
Aliud eim debebāk: t redditū ē qd nō debe-
bat. Unī t ille. Quid retribuā inqt dñio: p
oib⁹ q retribuit mihi: Nō ait q tribuit mihi:
s q tribuit mihi. Retribuisti tu mala p bo-
nis: t retribuet ipē bona p mal. Quid retri-
buisti tu o hō deo mala p bonis: Qui pri-
fūisti blasphemias t psecutor t iniuriosus:
retribuisti blasphemias. Pro qb⁹ bonis:
Primo qz es cū n̄ eēs: hē t lapis: deinde
qz viuis: sed viuit t pec⁹. Quid retribues
dño p eo q sup oia pecora t super oia vo-
latilia fecit te ad imaginē t similitudinē su-
am: Noli qz rere qd ei retribuas. Simili-
tudinē ip̄ius retribue illi. Nō pl⁹ qrit: nūmū
suū exigit. Tu autē p gratijs agēdis. p hu-
militate. p obsequio: p cultu religioso. id
est p his oib⁹ bonis q debebas deo tuo.
p bonis q accepisti q diri: retribuisti blas-
phemias. Quid ergo ille: Confitere: igno-
sco. Retribuo t ego: sed non quod tu re-
tribuisti. Tu retribuisti mala pro bonis: t
ego retribuo bona p malis. Logita ḡ aia
oēs retributiones dei: cogita omnia mala
facta tua. Qd multa eim mala facta tua: tā
multe bone retributiones ei'. Et qd illi of-
feres forte xeniorū: Quid munerū: Quid

¶ Psalms

sacrificiorū: Quid non obliuisceris retribu-
tiones eius: hoc sacrificio delectat. Bene-
dic anima mea dominū. Sacrificiū laudis
glorificauit me. Immola deo sacrificiū lau-
dis: et redde altissimo vota tua. Laudari se
vult deus: et hoc ut tu picias: nō ut ille sibi
lumetur. Nō est oīno qd illi retribuas: et qd
exigit: nō sibi: sed tibi exigit: tibi pderit: ni-
bi seruat. Nō hoc a te amat qd illū augeat:
s qd te ad illū pducat. Propterea qd que-
rebant martyres: deficiebat quodāmodo
nō inueniēdo: et dicebat. Quid retribuam
dño p omnib⁹ que retribuit mihi: Et non
inuenies qd retribueret: nisi calicē saluta-
ris accipiā. et nomen dñi inuocabo. Quid
retribues dñi: Logitabas em⁹ et nō inueni-
ebas: calicē salutaris accipiā. Quid: Cali-
cem salutare. Nōne ipse dñs dedit: Ne tuo
aliquid retribue: si potes. Nō dixerim: Ne
fecer⁹. Noli de tuo retribuere: Nō vult de-
de tuo sibi retribui. Si de tuo retribuis: pec-
catū retribuis. Qia enī que habes: ab illo
habes. Tuū peccatū solū habes. Nō vult
sibi retribui de tuo: de suo vult: quō agrico-
la de terra quā seminauit. Si segetem attu-
leris de agricole fructu retribuisti: si spinas
de tuo obtulisti. Veritatē retribue: in veri-
tate dominū lauda. Si de tuo volueris mē-
tieris. Qui loquit mendacū dñ suo loquit:
qui loquit veritatē de deo loquit. Quid ē
aut accipere calicē salutaris: nisi passionē
dñi imitari. Hoc martyres fecerūt. Hoc de
supbientibus dixit: et sedes sublimes iam
querētibus: et cōuallē ploratiōis deuictati-
bus: qui volebant sedere vñus ad dexterā
alius ad sinistrā. Quid ergo ait: Potestis
bibere calicē qd ego bibitur⁹ sum: Jam ḡ
martyr patut ad victimā sanctā dic. Cali-
cē salutaris accipiā. Accipiā ḡ calicē chri-
sti: bibam passionē dñi. Laue ne deficias.
H̄z nomē dñi inuocabo. Qui ergo defece-
rit⁹ dñm nō inuocauerūt: de sua fortitudine
plumperunt. Tu sic redde: vt te accipisse
qd reddis memineris. Sic ergo benedicat
aia tua dominū: et nō obliuiscat omnes re-
tributiōes eius. Audite omnes retributiō-
nes eius. Qui p̄pitius fit omnib⁹
iniquitatib⁹ tuis: qui sanat omnes
languores tuos. Qui redimis
de corruptiōe vitā tuā: qui coro-
nat te in miseriōe et misericordia
tua. Qui satiat in bonis desiderium
tui: renouabit sicut aquile iuuen-
tua. Ecce retributiōes. Quid debe-

CII.

batur peccator: nisi suppliciū. Quid dete-
bat blasphemō: nisi gehenna ignis ardēt̄.
Nō ipa retribuit: ne expauescas: ne exbor-
rescas: ne amore timeas. Noli obliu-
isci dēs retributiōes ei⁹ bonas: et mutare iā-
ne expiar̄ retributiōes ei⁹. Quid dicā: Ida-
las: Si iusta inō mala. At te ḡ mala: a deo
aut bona. Nec h̄ q̄ pateris mala: mala sūt.
Si enī iusta sunt: bona sunt: sed tibi patie-
ti hec mala sunt. Nō vis ut mala sint tibi qd
iusta sunt dei: non sit mala in cōspectu dei
iniquitas tua. Nō enī cessauit vocare: aut
vocatu neglexit instruere: aut instructu cel-
saut p̄ficeret: aut p̄fectu neglexit coronare.
Quid dicā: Quia es peccator: Louerte-
re: et accipe retributiōes istas: p̄pit⁹ fit om-
nib⁹ iniquitatib⁹ tuis. Post remissionē pecca-
tor⁹ corpus infirmū geris: necesse est: sint qd
dam desideria carnalia que te tutillent: et qd
tibi suggestant delectatiōes illicitas: sed de
languore tuo veniūt. Adhuc enī infirmam
carnē geris: nōdūm est absorpta moes i vi-
ctoriā. nōdūm corruptibile hoc induit in-
corruptionē. Adhuc quibusdā p̄turbatio-
nib⁹ enī ipa anima quatitur post remissio-
nem peccator⁹. Adhuc in pīculis tempta-
tionū versat: quibusdā suggestionib⁹ dele-
ctatur: quibusdā nō delectat: et in eis quib⁹
delectat: aliqui quibusdā cōsentit: capitū.
Languor est. Sanat et omnes languores tu-
os. Sanabunt omnes languores aut noli
timere. Magni sūt inqes: sed maior ē me-
dicus. Omnipotenti medico. nullus lan-
guor insanabilis occurrit: tantū tu curari
te sine manus eius ne repellas: Nōvit qd
agat. Nō nī delecteris cū souet: sed etiam
toleres cum secat. Tolerat medicinalē bo-
lorē: futurā cogitans sanitatē. Cidete fra-
tres mei i istis languoribus corpis. quāta
homies tolerēt: vt paucos dies victuri mo-
riant. et hos paucos dies incertos. Multū
est post tolerantia magnop̄ dolor⁹ cum a
medicis secarent: aut inter man⁹ medicop̄
mortui sunt. aut iā sam irruēte aliqua egre-
tudine defuncti sunt. Si tam sibi p̄inqua
mortē sperarent: illos immēlos dolores nō
susiperent tolerandos. Tu nō toleras ad
incertū. Qui p̄misit sanitatē: nō p̄t falli.
Fallit medicus aliqui: et p̄mittit sanitatē de
corpe humano. Quare fallit: Quia non h̄
curat: qd fecit. Deus fecit corpus tuū: de⁹
fecit aliam tuā. Nōvit quēadmodū recreet
qd creavit. Nōvit quēadmodū reformet
quod ipse formauit. Tu tñ sub malibus

*Alia lfa.
† p̄pitias.*

ifimilitates.

*Elia lfa.
† interitu.*

ifsericordia

niseratiōib⁹

† replet.

† vt

medici esto. **O**dit enim repellentē manus suas. **N**ō sit hoc in medici homis manib⁹. **L**igari se volunt homies et secari: daturi p̄ icerta sanitatem certū dolorē. magnā mercedem. **D**eus te quē fecit et cert⁹ curat et gratias. **F**erto ergo manus eius o aia que bene dicis cū: nō obliuiscēs oēs retributōes ei⁹. **S**anat em̄ oēs lāguores tuos q̄ redimit de corruptiōe vitā tuam. **I**nde sanat oēs languores tuos: q̄ redimit de corruptiōe vitā tuā. **E**cce corpus qd̄ corrumpit aggrauat animā. **V**itā ergo habet aia in corpore corruptibili. **Q**uale vitā: **O**nera patit: pōderā sustinet. **A**d ipm̄ deū cogitandū sicut dignū est ab homie cogitari deū? quāta impenitentia velut interpellātia de necessitate corruptiōis hūane. **Q**uāta reuocant: **Q**uāta a sublimi intentiōe detorquēt: **Q**uāta interpellat: **Q**ue turba phantasmātū: **Q**ui p̄lī suggestionū: **T**otū hoc in corde hūano tā: q̄ de vermb⁹ hui⁹ corruptiōis scatet. **E**xaggerauim⁹ morbū: laudem⁹ et medicū. **N**ō ergo te sanabit qui fecit talē qualis nō egrotares: si legē sanitati acceptā seruare voluisse: **N**ōne tibi et dispositus et mandauit qd̄ tāgeres et qd̄ si tāgeres ad retinendā salutē: **M**olueristi audire ad retinendā: audi ad recipiendā. **L**anguore tuo exptus es: q̄ vera ille iussisset. **I**am tandem aliqui bō qd̄ nō tenue monit: audiat vel exptus. **Q**ue duri-
cia est quā nec exigentia docet: **N**on ergo te sanabit qui talē fecerat: vt nunq̄ egrotares: si ei⁹ p̄cepta fuare voluisse: **N**ō te sanabit qui fecit angelos: et te refectū equatus ē angelis. **N**ō sanabit factū ad imaginē suā qui fecit celum et terrā. **S**anabit te: opus ē vt sanari velis. **S**anat oīno ille quē liber languidū: sed nō sanat inuitū. **Q**uid autē te beatius: q̄ vt tanq̄ in manu tua: sic habeas in voluntate sanitatem tuā. **S**i velles esse in aliquo sublimi honore in hac terra: ducatū: p̄consulatū: p̄fecturā si cōcupisces: nisi quid cōtinue posses qd̄ velles: **N**ū quid voluntate tuā potestas seqref: **M**ul-
ti ad ista volunt puenire et nō possunt: sed si puenierint: qd̄ p̄dest honor egroti: **Q**uis em̄ non egrotat in hac vita: **Q**uis nō longum languore trahit: **N**asci hic in corpore mortali: incipere egrotare est. **Q**uo quotidianis medicamentis fulciunt indigēte nos: **Q**uotidiania medicamenta sūt refectiones omnū indigentiarū. **F**ames nonne te occidere: nisi medicamentū eius appone-
res: **S**itis nōne te p̄mitct: nisi ea⁹ tu bibē

do non penitus extingueres: sed differres: **R**editura est em̄ litis paululū temperata. **L**eperamus q̄ istis somētis eruminā egritudinis nostre. **S**tando lassatus eras: sedendo reficeris. **I**p̄m̄ sedere medicina est lassitudinis. **I**n ipa medicina rursus lassaris: diu sedere nō poteris. **Q**uicqd̄ est vbi fatigationi succurrif: alia fatigatio inchoatur. **Q**uid q̄ ista desideras languidus: **P**rius de salute tua cogita. **A**liquādo egrotat bō in domo sua: in lecto suo egritudine manifestiore. **N**ēq̄ et ista manifesta sit quam nō lūt homines intuerit: ea egritudine ad quāz querunt medici homies: egrotat quisq; in domo sua: anhelat febrab⁹ in lecto suo. **E**lelit forte cogitare de re familiari aliqd̄. **v**el iubere in domo sua: vel fundo: aut disponēstatum cura suoꝝ circūstrepēt et murmurāt. **R**euocat a talibus curis et dicit illi: dimic te ista. **p**us cogita de salute tua. **E**rgo b̄ tibi dicit: omnis homo: si nō egrotas alia cogita. **S**i te egrotantē languor: ip̄e p̄uincit: **p**us de salute tua cogita. **S**alutē tua christ⁹ est. **C**hristū ergo cogita. **A**ccipe calicē salutaris ei⁹ qui sanat omnes languores tuos. **H**anc salutē si volueris obtinebis. **H**onores et diuitias cū quesieris: nō p̄tinuo si volueris habebis. **H**oc et p̄ciosius est et sequit voluntatē ei⁹. **U**nde et subdit: **Q**ui sanat omnes languores tuos: qui redimit de corruptiōe vitā tuā. **I**bi sanabit omis languores tuos: cum corruptibile hoc induerit incorruptionē. **R**edēpta est em̄ vita tua de corruptione: iam secur⁹ esto. **I**nitus est bone fidei cōtract⁹: nemo fallit redēptore tuum: nemo circūuenit: nemo p̄mit. **E**git hic cōmercium: iam p̄ciuz soluit: sanguinē fudit. **S**anguinē inquā fudit vnicus filius dei p nobis. **O**aia erige te: tanū vales. **R**edimet de corruptiōe vitā tuā. **O**ficit exēplo: qd̄ promisit in p̄mio. **M**ortuus ē ppter delicta nostra: et resurrexit ppter iustificationē nostrā. **S**perent membra: qd̄ in capite demonstrati est. **N**ō curabit mēbra sua: quorum caput leuavit in celum. **E**rgo qui redemit de corruptione vitā tuā: qui coronat te in miseratione et misericordia. **I**az em̄ forte q̄si arrogans esse ceperas: cum audiāres: coronat te in miseratione et misericordia. **E**rgo magnus sum: ergo luctatus fui. **L**uius viribus: **L**uis: sed ab illo subministratis. **N**am luctaris manifestū est: et ideo coronaberis: quia vinces. **B**ed vide quis prior vicerit: vide q̄s te faciat etiā secundo

victorem. Ego inquit vici seculum: gaudete. Et unde gaudemus: si ille vicit seculum. Quasi nos vicimus. Ita plane gaudemus: quia nos vicimus. Qui in nobis vici sumus: in illo vicimus. Ergo coronate: quod dona sua coronat non merita tua. Plus omnibus illis laboravi. ait apostolus: sed vide quod adiunxit. Non ego autem sed gratia dei mecum. Et post labores omnes exceptat ipsam coronam et dicit. Bonorum agone certauimus: cursum persummaui: fidem seruauimus: de cetero reposita est mihi corona iusticie: quae mihi reddet dominus in illa die iustus iudicetur. Quare: Quia agone certauimus. Quare: Quia fidem seruauimus. Unde certasti: Unde fidei seruasti: Non ego autem sed gratia dei mecum. Ergo et quod coronari: illi misericordia coronari. Nisi quis sis superbus: sed lauda domini. Quoniam retributio eius noli obliuisci. Retributio est cum peccator et impius vocatus es: ut iustificaris. Retributio est cum erectus et gubernatus es ne caderes. Retributio est cum tibi vires subministrate sunt: ut visus in finem pereuerares. Retributio est ut etiam caro ista tua quod premebaris resurgat: et nec capitum tuum capillus intereat. Retributio est ut post resurrectionem coroneris. Retributio est ut in eternum deum ipsum sine defectu laudes. Omnes retributiones eius noli obliuisci. si vis ut benedicat anima tua dominum: qui coronat te in misericordia et miseratione. Et quod agas ego coronari: Ecce adiuuabar cum luctarer: finito certamine coronabor: iam nulla residua erit inimica suggestio: vel corruptio cum quod lucter. Semper enim in hac vita luctamur cum corruptione ista. Sed quid scriptum est: Nouissima inimica destruet mors. Post destructionem mortis nullum timebis inimicum. Inde absorpta est mors in victoria. Tunc ergo erit victoria: tunc corona: Post certamen. ergo coronabor: post corona quod agas: Qui satiat in bonis desiderium tuum. Modo enim audis bonum et anhelias: audis bonum et suspirias: et hoc ipsum quod forte peccas eligendi boni auiditate falleris: et in eo reus detineris quod bonum consilium dei non audis: quid contemnendus et quid eligendus sit. Quod forte negligis discere: si negligendo bona falleris. Ubiunque peccas quasi bonum queris: quasi refectione desideras. Bona sunt ista quod queris: sed mala tibi erunt deserto illo a quo bona facta sunt. Bonum tuum quere o anima. Est enim bonum aliud alterius:

et omnes creature habent quoddam bonum suum integratis sue et perfectionis nature sue. Interest quod cuique rei imperfecte necessarium sit ut perficiatur. Quere tuum bonum: nemo bonus nisi unus deus. Summum bonum: hoc est tuum bonum. Quid ergo deest cui summum bonum: bonum est: Sunt enim et inferiora bona que alijs: et alijs bona sunt. Per pecuniam quid bonum est frater: nisi implere ventrem: carere indigentia: dormire: gestire: vivere: sanum esse: generare. Bonum est illud: et uestibulum ad quemdam modum habet boni sui mensuram tributam et cocessam ab omnium rerum creatore deo. Tale tuum bonum queris: Bat et hoc deus: sed noli solus querere. Subheres christi quod gaudes: quod socius es pecuniae. Erige spem tuam ad bonum bonorum omnium: ipse erit bonum tuum. a quod tu in tuo genere factus es bonus: et oia in suo genere facta sunt bona. fecit enim deus oia bona valde. Ergo illud bonum quod deus est: si dicamus valde bonum: iam et de creatura dictum est. fecit deus oia bona valde. Quid ergo illud bonum: de quo dictum est. Nemo bonus nisi unus deus. Bicimur quod bonum est valde. Recurrat nobis recordatio de omnibus creaturis: quod dictum est. fecit deus omnia bona valde. Quid ergo dictum sumus: Befecimus in voce: sed non affectu. Veniat in mente recens illa tractatio psalmi: explicare non possumus: iubilem bonum est deus. Quale bonum: quod dicat: Ecce non possumus dicere et non permittimur tacere. Ergo si non possumus dicere. et per gaudium non permittimur tacere: nec loquamur: nec taceamus. Quid ergo faciemus: non loquentes et non tacentes. Jubilemus. Jubilate deo salutari nostro: iubilate deo omnis terra. Quid est iubilate: Deserte vocem ineffabilem gaudiorum vestrorum: et ructate in eum leticias vestras. Et quod erit illa ructatio post saginam: si modo post modicas istas refectiones tamen afficitur anima nostra: Quid erit quando fiet post redemptionem ab omni corruptione: quod dictum est in isto psalmo. Qui satiat in bonis desiderium tuum: Et quasi quereres: quando satiat: modo enim non satis ad quodcumque me conuertero. vilescit mihi adeptum. quis accederit desideratum cum oia que dum non habeo amo. cum habuero cotemno: quod bonum me satiabit: Laus deo. Et ipsa cum corpore quod corrumptus aggrauat animam: et deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogitante: non impetratur anima mea: non perficit alie de corruptione delectationes indigentiarum detorquet.

me ab illa: quādo satiabit desideriū meū in bonis: **Q**ui querit: Renouabit sicut aquile iuuentus tua: Queris ergo quando satiet i bonis anima tua: **Q**ui renouata fuerit iuuentus tua: Et addidit sicut aquile. **P**rofecto h̄ aliquid latet: qd tamē dici de aquila solet nō faciem: qr nō est ab re hoc intelligere. Illud tñmodo insinuatū sit cordibus nostris: nō sine causa dictū esse a spiritu sancto. Renouabit sicut aquile iuuentus tua. Resurrectionē eīn quādam significauit nobis. Et quidē renouat iuuentus aquile: sed non ad imortalitatē. **B**ata est eīn similitudo quātūz de re mortali potuit trahi ad rem vīcūq; significandā imortalem: nō ad demōstranda. **V**icit aquila cum senectute corporis pressa fuerit: imoderatione rostri crescentis cibū capere nō posse. **P**ars eīn rostri eius supior. que supra partē inferiorem aduncat cū pre senecta imoderati creuerit: lōgitudo ei⁹ incremeti nō cā sinit os agire: vt sit aliqd receptaculi interuallū in inferiorē partē et vncū supiore. **N**isi eīn aliqd interuallū pateat. non habet morsus quasi fornicē: vnde velut tundeat qd transmittat in fauces. Crescēte itaq; supiore pte et nimis aduncata: nō poterit os apire et ali quid cape. **H**oc ei facit yetustas. **R**egruat languore senectutis: et inopia comedēdi languescit nimis: vtraq; re etater egestate accedente. Itaq; nō quodā naturali in mēsura reparāde quasi iuuentus aquila dicunt collidere et pcutere ad petrā ipm̄ quasi labium suū supius quo nimis crescente edendi aditus claudit: atq; ita cōterēdo illud ad petrā excutit: et caret pōr̄ rostri one re quo cibus impeditabat: accedit ad cibū et omnia regantur: erit post senectutē tanq; iuuenis aquila. **R**edit vigor oīm mēbro rū: nitor plumaz: gubernacula pēnat: volat excelsa sicut antea. sit in ea quedā resur rectio. Ad hoc eīn exposita est ista similitudo. sicut de luna ponit: qr diminuta et quodāmodo intercepta luna rursus nascit et implet. et significat nobis resurrectiōē. **S**z impleta illa nō pmanet: rursus minuitur vt semp significet. Sic ergo et hoc qd de aquila dictū est. Nō ad imortalitatē aquila repatur: nos autē ad vitā eternā. Sed tamē ppterē inde ducta ē similitudo: vt qd nos impedit petra nobis auferat. Non ergo psumas de virib⁹ tuis: firmitas petre tibi excutit vestutatē. **P**etra autē erat christus. In christo renouabit sicut aquile iuuent⁹

uīa. Etenim inueterauimus inter inimicos nostros: sicut nota est vox psalmi. Inueterauit inquit i omnib⁹ inimicis meis. Unde inueterauim⁹: Carne mortali. carne ista fēna: et ideo p̄cessuē sicut fēnū: et aruit cor meū: qr oblitus sum māducare panē meū. Oblitus sum inquit māducare panē meū. Crevit yetustas: os clausit: atterrāt in petra. Sic ergo et in hoc psalmo vñ agamus cum p̄misisset: q̄ satiat i bonis desideriū tuū: q̄ si rsiderit aia. nō satiabor de mortalib⁹. nō satiabor de tpalib⁹ aliqd eternū donet: aliqd eternū cōcedat. sapiētiā suā mihi det. v̄bū suum mihi det. deum apud deū: et se deum patrē et filium et spiritū sanctū. **M**endicus ante ianuā eius sto: nō dormit quē inuoco: det mihi tres panes. Euāgeliū recordamini. Ecce quid sit nosse dei līas: qui legerūt moti sunt. Non recordamini quendam in opem. venisse ad domū amici sui et petisse tres panes: Et ille inqt dormiens rūdebat ei et dicebat: iam requiesco: pueri mei intus meū dormiūt. Ille p̄seuerans in petēdo extorsit tedium qd nō potuit merito. Be⁹ autē dare vult: sed nō dat nisi petenti: ne det nō capiēti. Nō tedium tuo vult excitari. Nō eīn cuz oras tanq; dormienti molestus es. At non dormiet neq; dormitabit qui custodit isrl. **G**emel christus dormiuit: vt illi de latere cōiunx fieret. **D**ormiuit in cruce: māfessū est. Mortuus ē eīn vt diceret. Ego dormiūt et somnū cepi. Sed nūquid q̄ dormit nō adiūct et resurgat? **P**ropterea ibi sequit. Exurrexi: qr domin⁹ suscepit me. Quid vō iam aplūs? Christus inqt resurgens a mortuis: iam nō moritur: et mors ei ultra nō dominabif. **I**pe ergo nō dormit: vide ne fides tua dormiat. **V**icit ergo anima iam desiderans satiari quodā excello et inenarrabili bono cui iubilat potius: et de q̄ iubilat. q̄ aliquid explicat. **I**am eīn vult: iam sentit inde aliquid. **V**idet se impediri p̄ grauatōne corporis: nō se posse in hac vita satiari: et q̄si rūdeat et dicat. Quid mibi dicit: satiabit in bonis desideriū tuū: **N**oui bonū ei⁹ qd desiderē: noui qd mihi sufficiat. **V**ideo hoc in Philippo: Fide inqt nobis patrē et sufficit nobis. Solū patrē quasi desiderabat: oīdit dñe tres patres desiderādos. Qui ē vñ⁹ panis: oīdit et dicit. **T**āto tge yobiscū sum: et patrē nō nostis: **P**hilippe q̄ me videt: videt et patrē. Promisit et spiritū quē mittet inqt pat̄ in nomine meo. **T**ēq; ait: quē ego mittā yobis a p̄e. donū

Psalmus

CII.

suum equale sibi. **N**oui quid desiderē? sed q̄n inde satiabor? **E**cce mō r̄ de trinitate cogito? quomōcūq; de trinitate: vir i enigma te vir p̄ speculū ex pte audeo aliqd sentire. **Q**n̄ satiabor? **R**enouabit sic aqle iuuetus tua. **N**ō satiaris mō? qz nō est idonea anima tua ad solidū illū r̄ magnū cibū: sed rostro clauso nō es idonea. **V**etustas tibi os clausit? ppterca petra data est. vbi vetusta te cōtrita renouet iuuetus tua sicut aquile: vt possis māducare panē tuū illū qui ait. **E**go sum panis viuus qui de celo descendit. **R**enouabit iuuentus tua sicut aquile: tu sataberis in bonis. **F**aciēs miseri cordias domin⁹: t̄ iudicūt eis qui iniuriā accipiunt. **F**acit mō frātres anteq; veniam ad renouationē: sicut aquile anteq; satiemur i bonis. **Q**uid em⁹ hic: qd i ita pegrinatioē? quid i ista vita? **M**ūquid deseruumur nō faciens misericordias domini nūs? **E**t videte quomodo faciat misericordias: nō nos relinquēs i deserto. non nos relinquēs in heremo donec quenam⁹ ad patriā. **F**aciens misericordias. **S**z quib⁹? **B**eati misericordes: qm̄ ipi misericordiaz consequētur. **N**ō adulteris frātres cū euā gelū legeret. **N**on ergo putet aliquis futuram in se esse misericordiā dei si est ipē r̄ im misericors. **S**ed audi q̄ sit mēsura misericordie: ne q̄si in amicū sit: t̄ non sit in inimicū. **B**ictū est: Biligē inimicos vestros. **S**atiari vis bonis dei: satiata sit in te misericordia dei. **M**lena misericordia. ipa est pfecta misericordia: ipa est q̄ amat que diligit etiā habentē se odio. **N**ā quid faciā inquis? **S**i cepero diligere inimicū meū: iniurias accipiā. t̄ iniurias pferā? t̄ nō me vindicabo cuz assint leges? **J**ustū est vt vindices te. **L**oncedit: qz iustū est. **V**ide vtrū ne habeas qd in te vindiceē t̄ vindica. **S**ic em⁹ dicens. **I**ta ne me non vincabo? quasi de⁹ iusticiā vindicte reprimat: t̄ non supbiaz vindicantis extinguat. **A**ut vō adultera illa nō erat lapidanda. **A**ut si lapidaretur iniquum aliquid fieret? **S**i inique fieret: inique iussum esset. **L**ex autē iussit: deus iussit. **S**ed o vos vltiores: videte si nō estis peccatores. **A**dducta est adultera mulier lapidāda ex lege: sed adducta est ad latorē legis. **S**euis qui adduxisti: vide qui seuias: t̄ in quā seuias. **S**i peccator i peccatriceē: desine seuire: p̄us cōfiterere. **S**i peccator seuis in peccatriceē: relinque illā. **N**ouit ille qd de illa sentia? qd iudicet. quō parcat: quō sanet. **E**x lege se-

uis: **H**eli⁹ nouit qd agat legislator ex qua seuis. **J**ā dñs eo tpe quo illi oblata ē: inelli nato capite scribebat in terra. **L**uc scripsit in terra: qñ se inclinavit in terrā. **A**nteq; se inclinaret in terrā: nō in terra scripsit. sed in lapide. **J**am fructosum aliquid erat frāde dñi litteris paritura. **I**n lapide legē scripsit. significās duriciā iudeoꝝ: **I**n terra scripsit significās fructū xpianorꝝ. **E**lenērūt ergo illi adducētes adulterā tanq; seuiētes fluctus in petrā: sed eius r̄fīsione confracti sunt. **A**ut em⁹ illis. **Q**ui i vob sine peccato est: por̄ in illā lapidem iactet. **E**t rursus inclinato capite scribebat in frā. **E**t vnuſq; iam interrogās psciaſ suā nō cōparuerūt. **R**epulit eos nō infirma mulier adultera: s adulterata pscia. **Q**ui vindicare volebāt: iudicare cupiebāt. **E**lenēt ad petrā: absorpti sunt iux petrā iudices eoz. **F**aciēs misericordias domin⁹. **S**ed quib⁹? **B**eati misericordes: qm̄ ipi misericordiā cōsequētur. **I**n omnes fac misericordiā. **Q**uā misericordiā facturus es iusto? **I**n necessitatib⁹ tñ corporalibus. **C**ui si defuerint suplementa a te: nō deerunt a deo. **N**ō ḡ facis tibi plus pdest. **V**as mēdico trāscunti et petenti. queris t̄ iustū cui des. p̄ quē reciparis i tabernacula eterna: qz qui recipit iustum in nomine iusti. mercede iusti accipiet. **M**ēdicus te qrit: iustū tu qre. **B**e alio em⁹ dictū ē. **O**mni petenti te da: t̄ de alio dictū est. **B**esudet elemosyna i manu tua donec inuenias iustum cui eam tradas. **E**t si diu nō inuenis: diu quere t̄ iuenies. **S**ed quid prestabis? **N**ōne plus tibi prestas? **S**i nos vobis inqt spūalia semiauim⁹: magnū ē si vestra carnalia metam⁹. **I**nde ē t̄ illud qd pridē exposuim⁹ i nutu dñi: qz pducit frāsenū iūmētis. id est carnalia eis q̄ tritūrāt: qz boui tritūrāti os nō iſrenabis. **T**ū vos adhortati sumus vt in hac re diligentes sint: cauti. sobrij. opa vīa. thesauros vīos deputetis. **N**ūquid aut̄ hec frēs iō dicim⁹: vt ita fiat in nos? **P**uto in nomine dñi posse esse istā. **C**uis infirmorꝝ vocē apostolicā m̄b̄ vobis pdest: sic ait ipē aplius. **N**ō qz qro datū: sed reqro fructuz. **Q**uā ḡ elemosynā facturus es iusto? **N**ō pascebāt vīdū: p̄ascebāt corū: quia pascebāt q̄ fecit corū. **H**eliā dico. **N**ō ḡ deest vī de⁹ det suis: tu vide qd emas. qñ emas. quāt̄ emas. **E**mis enī regnū celorū: t̄ nō ē emēdi temp⁹. nisi i hac vita: t̄ q̄z vili emas attēde. **L**anti tibi valet: quātūz hīe potueris. **F**ac misericor-

Psalmus

diā iniquo: nō tanq̄ iniquo. **N**az ipm iniquū inquātū iniquū ē ne fuscipias: id est ne quasi intentioē t amore iniquitatis illū suscipias eum. **N**az t prohibitū est dari peccatori: et suscipere peccatores. **E**t quod omni penitente das: **E**t quomō. si esurient inimicū tuus cibā illum: **Q**uasi contraria vident: sed aperiunt in nomine christi pulsantib: et manifesta erūt querētib. **M**el tradas peccatorib: t ne suscipias peccatorē: t nō omni penitente da. **E**t si peccator est qui te peccat: da nō tanq̄ peccatori. **N**ō das tanq̄ peccatori: **Q**ui in quo peccator ē. hoc tibi placet vt des: deū offendis. **P**aulū attēdat caritas vestra donec euoluat res etiā exēplis multū vtilis ad intelligendū. **H**oc dixi cū esarierit nescio quis: si habes vñ des da. **S**i vides dandū esse ad subueniendū da: ne pigrescat in hoc viscera misericordie: qz tibi hō peccator occurrit. **T**ibi eñ hō peccator occurrit. **C**um dico. occurrit tibi hō peccator: duo noia dixi. **H**ec duo noia nō supflua sunt. **S**uo nomia: aliud qd homis: aliud qd peccator. **A**s hō opus dei ē: qd peccator opus homis est. **D**a opī dei: noli open homis. **E**t quō inq̄ me phibes dare opī homis: **Q**uid ē dare opī homis: **P**eccatori dare ppter peccatū: placenti tibi ppter peccatū. **E**t q̄s hoc faciet inq̄s: **Q**uis hoc faciet: **C**lara nemo: vñna patet: vñna nō publice. **Q**ui venatorib: donāt: qre donant: **B**icāt mibi. **Q**are donat venator: **H**oc in illo amat in quo nequissimū est: hoc i illo pascit. hoc i illo vestit. ipaz nequam publicā spectaculis omnīū. **Q**ui donat histriōnib: q̄ donat augurib: q̄ donat meretricib: quare donat: **N**ūquid nō t̄ ipi homib: donāt: **N**ō t̄ ibi attendūt naturā opis dei: si nequiciaz opis hñani. **V**is videre quid honores in venatore qñ illū vestis: **B**icāt tibi. si talis. amas illū. gaudes ad illū: vis quodāmodo expoliare te. t illū vestire. **N**oli cum iniuria accipere: si tibi de meretricib: dicat. tales sint filie tue. **I**nuria est inq̄s. **Q**are iniuria est. nisi qz illa iniuitas: **Q**are iniuria: nisi qz illa turpitudi: **N**ō ergo donas cū nō das fortitudini: sed turpitudini. **Q**o ergo qui venatori donat: nō homi donat. santi nequissime: **N**az si homo tñ esset t venator nō esset: nō do nares. **H**onoras in eo vitiū nō naturam. **S**ic cōtra. si des iusto. si des pphete. si des discipulo christi aliqd cui indiget. et non ibi cogites. qz discipul⁹ christi est. qz muniv

CII.

ster ē dei. qz dispēlator ē dei? sed cogites ibi aliud cōmodū temporale. vt fortasse cause tue necessarius. quando fuerit venalis tibi sit. quia ei aliquid porrexisti: nā tu nō dedisti iusto si sic dederis. q̄ ille nō dedit homi quādo dedit venatori. **R**es ḡ carissimi in promptu posita est: t puto qz et si obscura fuit iam manifesta est. **A**d hoc dñs te constrinxit cū diceret. **Q**ui recepit iustū: sufficeret. **S**ed qz potest recipi iustū alta intentione cū putat pdesse posse ad aliquid temporale: forte ad supplendā cupiditatē. forte ad adiuuandū vt homo circūueniat. aut opprimat: qz tale ministerū de illo queris. forte ppter ea suscipis: negavit tibi mercedem iusti. nisi cū additamēto. **A**ut eñ. **Q**ui receperit iustū in nomine iusti. mercedē iusti accipiet: id est ideo recipiēs qz iustus est. **E**t qui recepit pphetā nō tm recipi ppheta: sed in nomine pphete. hoc i illo honorās qd ppheta est: ad extremū qui dederit calicem aque frigide vni ex minimis istis tm in nomine discipuli. id est ppter ea qz discipul⁹ christi est. ppter ea qz dispēlator sacramēti est. amen dico vobis nō pdet mercedē suā. **Q**uo ergo intelligis. qui receperit iustum in nomine iusti. mercedē iusti accipiet: **S**ic intellige. qz recepit peccatorē in nomine peccatoris pdet mercedē. **E**rgo fratres exerceite misericordiā: nō est aliud vinculū caritatis. nō est aliud vehiculū quo pducamur i hac vita ad illā patriā. **E**xistere voluntate: secuti estote. **J**o venit christ⁹ cui tāto an dictū ē. **E**x ore infantū t lactentū psecisti laudē: vt destruas inimicū t vīdicatorē: **A**s nōnulli codices defensorē bñt: s veri vltore. vīdicatorē. **E**struere voluit dñs vīdicatorē. id ē eñ q se voluit vīdicare: vt nō illi dimittantur peccata sua. **Q**uid ḡ inq̄s: **B**ormiet disciplīa: **A**uereret oīs correptio: **N**ō auferet. **Q**uid eñ d luxurioso filio factur⁹ es: **N**ō castigab: nō verberabis: **S**eruū t ipm tuū si male viue. tem videris: nō pena aliq. nō verberib: re frenabis: **F**iat hoc fiat: admittit de. imo reprehendit si nō fiat: sed aio dilectionis fac. nō aio vltōis. **U**bi autē potētiores aliqd inuriosos passus fueris: vbi tibi nec corrigere disciplina licet. nec forte etiā monere aut p cipere: tolera. secur⁹ tolera. **A**udi euāgelium quō lectū est. **B**eati eritis cuz vos psecuti fuerit homies t dixerit aduersuz vos omne malū mētiētes ppter nomē meū. **E**t ibi ad dicit ppter qd: ne merito tuo accipias ma-

Psalmus

Iedicta nō cā iustificationū dei. Nō em̄ qui maledict⁹ fuerit iust⁹ ē. s q̄ iust⁹ es. et iniuste maledict⁹: et si iniuste maledict⁹ premiū illi reddit⁹. Propterea securus esto misericors: extēde dilectionē v̄sq̄ ad inimicos. Qui for te ptinent ad gubernationē tuam vindicat̄ coerce eū dilectionē cū caritate. attēdēs salutē eternā: ne cū parcis carni aīa pereat. Fac hoc. et multos passurus es in quos nō potes exerce discipulnā: qr nō ptinet ad iura gubernatiōis tue. Ferro iniurias: secur⁹ esto. Faciet em̄ misericordias dñs et iudiciū omib⁹ iniuriā accipiētib⁹. Sic i te facit misericordia si miser⁹ fueris: sic eris misericors: vt qđ pater⁹ iniuriā nō sit impunitū. Dñhi vindictaz et ego retribuā dicit dñs.

Notas fecit vias suas Moysi: Quas vias. vias suas notas fecit Moysi. Quare Moysen elegit: Ex moysi intellige oēs iustos: oēs scōs. Unū posuit oēs occur rānt. Hi p̄ Moysen data ē lex: et h̄z aliqd obscuru traditio ipa legis. Ad hoc em̄ da ta est lex. vt cōvinceref languid⁹: et medicū iploraret. Ip̄a ē occulta via dei. Ya dudū audieras: qui sanat oēs lāguores tuos. Lā guores in egrotis latebāt: dati sunt quinq̄ libri Moysi: cincta est piscina q̄nq̄ porticib⁹ pdurit languidos ut ibi iaceret. vt p derent̄. non vt sanarent̄. Quinq̄ porticus p̄debant languidos: nō curabant. Piscina curabat descendente vno: et hec piscina turbata. Turbatio piscine in passione dñi. Clemēs em̄ et ignot⁹ fact⁹. cū dicis ab alijs ip̄e ē christ⁹. ab alijs nō est christ⁹. iust⁹ est. peccator est. magister ē. seductor est: turba uit aquā: id est plūm: et in tota illa perturbati one aque vnuis sanabāt: q̄a in passiōe dñi vnitatis sanat. Qui p̄ter vnitatē fuerit: et si iacebit in porticib⁹ sanari nō poterit: et si legem tenet: ad salutē nō puenit. Ergo quia h̄ ibi mysteriū est. iō docet datā legē vt cō uicerent̄ peccatores: et ad gratiā accipiēdā medicū iuocarēt. Unū ille cōuictus ē quē in se trāfigurat̄ Paul⁹ aplūs dices. In felix bō: q̄s me liberabit de corpe mortis bō: Per mādatū em̄ demōstrata illi erat que dā rixa in seipso: vñ dicit. Videò aliā legez in mēbris meis repugnātē legi mētis mee: et captiuū me ducentē in lege peccati que ē in mēbris meis. cognovit se i miseria. in genitu. in rixa. in cōtentioē: ip̄e secū sibi non cōcordans a se dissonans. a se resiliēs. Et quid ait optans pacem: pacē verā. pacem supernā. Infelix ego homo: quis me libera

CII.

bit de corpore mortis huius? Gratia dē p̄ Jesum christū dominū nostrū. Ubi enim abundauit peccatū supabundauit gratia. Unde autē abundauit peccatū. Lex autē subintravit: vt abundaret peccatū. Quare lege subintrāte abundauit peccatū: Quia nolebant se confiteri homines peccatores: addita lege facti sūt p̄uaricatores. Preuariator enim non est quisq; nisi cum legem transgressus fuerit. Ip̄e apostol⁹ hoc dicit. Ubi. n. nō ē lex nec p̄uaricatio. Abūdauit ergo peccatū vt supabundaret gratia. Ergo vt dicere ceperam. quia hoc est in lege magnū mysteriū: ideo eam datam. vt crescente peccato humiliaren̄ superbi. humiliati confiterent̄. confessi sanaren̄. Iste sunt vie occulte quas notas fecit Moysi p̄ quē legem dedit: qua peccatum abundaret. et supabundaret gratia. Non crudeliter hoc fecit deus: sed consilio medicine. Aliquādo em̄ videtur sibi homo sanus et egrotat: et in eo qđ egrotat et non sentit. medicū nō querit. Augetur morbus. crescit molestia: queritur medicus. et totum sanatur corpus. **Notas fecit vias suas Moysi. Filii israel volūtates suas.** Nū quid omnibus filiis israel: Sed veris filiis israel: imo omnibus filiis israel. Qui em̄ doloſi. qui insidiōſi. qui hypocrite: non fili⁹ israel. Et qui fili⁹ israel: Ecce vere israelita in quo dolus nō est. Filii israel volūtates suas. **Adi serator et misericors domini: lōganimis et multe misericordie.** Quid tam multū in misericordia: Deccaf et viuis: accedit peccata: augēt vita. Blasphemat quotidie: et facit solem suū oriri sup bonos et malos. Vlocat vndiq̄ ad correctionē. vocat vndiq̄ ad penitentiaz: vocat beneficij creature. vocat impertiendo tempus viuendi: vocat p̄ lectorē. vocat per tractatōrē. vocat p̄ intimā cogitationē. vocat per flagellū correctio nis: vocat p̄ misericordiā consolatiōis. Longanimit̄ et multe misericordie. Sed obserua ne lōgitudine misericordie dei male vtē doctu tibi thesaurizes qđ ait aplūs: irā in die ire et reuelatōis iusti iudicij dei. Nā hoc ait aplūs. An diuitias benignitatis et lōganimatis ei⁹ atēnis: ignorās qr patiētia dei ad penitentia te adducit: Or tibi parcit⁹: putas qr places ei⁹. Hec fecisti inquit et tacui: Suspiciatus es iniquitatē q̄ ero tui simil. Non mihi placent peccata: sed longanimitate quero recte facta. Si punire m̄
penitentia
re

Psalmus

CII.

peccatores: non inuenire confessores. Ergo te deus longanimitate sua parcedo ad peccatores: tu autem quotidie dicas: finis hodiernus dies. et sic ero et crastino die. non enim cras erit ultimus et tertio die: et subito venit ira eius. Fratres non tardetis converti ad dominum. Sunt enim qui parant conversionem et differunt: et sit in illis vox coruina. cras. cras. **L**orū de arca missus: non est reversus. Non querit deus dilationē in voce coruina: sed confessionē in gemitu colubino. **M**issa colubra reuersa ē. **N**ōdiu cras. cras. **O**bserua ultimum cras: quod ignoras quod sit ultimum cras. Sufficiat quod vixisti usque ad hodiernum peccator. **A**udisti! Sepe soles audire: audisti et hodie. **N**on quotidie audistā: quotidie non corrigeris. **T**u enim sum duri- ciā cordis tui. et cor impenitēs thesaurizas tibi irā in die ire et reuelationis iusti iudicij dei: quod reddet vnicuique sum oga sua. Non sic tibi videas de misericors: ut non videas et iustus. **M**isericors et miserator dominus. **A**udio et gaudeo! ita dicit: audi et gaude. **A**dhuc ad didicit. longanimus et multū misericors: et in extremo: et verax. **G**audes ad verba supiora: ad ultimum tremere. **S**ic misericors et longan- mis est: ut sit et verax. **C**ū tibi thesaurizau- ris irā in die ire: nonne expieris iustū quē cō- tēpisti benignū? **N**on in fine irascer- tur: neque in eternum indignabit.

Alia lsa.
† ppentū.
† cōminabit.

Quia et quod vivum in flagellis et correctione mortalitatis. de indignatione ipsius est: de pena hoc habemus primi peccati. Fratres mei non solum cogitare debemus: ut futuras minas ipsius evadamus: sed et presentē irā: quod et ista ira ipsius ē: cuius et se et nos fuisse dicit filios apostolus. **A**it quippe. **F**uimus enim et nos aliqui na- tura filii ire: sicut et ceteri. **E**rgo ex ira ipsius ē quod hic homo peregrinat: quod laborat. Non ē ex ira ipsius fratres mei? In sudore vultus tui. et labore edes panem tuū. et terra spinas et tribulos pieti tibi. Ab auctore nostro dico. **A**ut si est aliud vita nostra: si poteris conuertere ad aliquā voluptatē. ubi spinas non sentias: **E**lige quod volueris: esto auarus luxuriosus: ut duo ista sola non dicamus. adde tertium: ambitionis. In honorū cupiditate quātē spine. In luxuria libidinū quātē spine. In ar- dore auaricie quātē spine. Amores turpes quātā molestias habent. Quātā sollicitudines hic in ista vita: **O**mitto gehennā. Vide ne iā ipse tibi gehenna sis. **H**oc nō totū frēs mei de ira ipsius ē: et cū te querteris ut iuste agas. nō poteris nisi laborare in terra: et non finis

labor: nisi cum finita fuerit via. Oportet in via laborare: ut in patria gaudeam. Ergo consolat pmissione sua laborem tuum. su- dorem tuū. molestias tuas: et dicit tibi. Non in finem irasceret: neque in eternū indignabit. **N**on sum peccata nostra fecit no- bis. Beo gratias: quia hoc voluit. Non quod merebamur accepimus. Non sum pec- cata nostra fecit nobis. Neque sum iniqui- tates nostras retribuit nobis. **C**um **A**lia lsa. **s**um altitudine celi a terra: confirmavit dominus misericordiam suam sup- timentes eum. Confirmauit dominus se. misericordiam suam super timentes cum. **S**cđm quid: **S**cđm altitudinem celi a terra. Quid dixit: Si aliquādō potest celus abs- cedere a protectione terre: aliquādō poterit deus non protegere timentes se. Attende et celum: ubi atq; vnde ptegit terram: et nulla pars terre est que non celo protegat. Peccant homines sub celo: faciunt omnia mala sub celo: tamē protegunt celo. Inde lux ad oculos: inde aer. inde spiritus. inde pluvia ad terrā: propter fructus: inde omnis misericordia a celo. Colle auxiliū celi a ter- ra: statim deficiet. Sicut ergo ptectione celi per- manet super terrā: sic ptectione domini per- manet super timentes eum. **L**imes deum: su- pra te est ptectione ipius. Sed forte flagella- ris: et putas quia deseruit te deus: si deseruit ptectione celi terram. quoniam sum altitudinem celi a terra confirmauit dominus misericordiam suam super timentes cum. Et quid fecit: Quia non scđm peccata nostra retribuit nobis. **Q**uātum distat oriens ab occi- dente: longe fecit a nobis esse peccata nostra. **S**cđm altitudinem celi a ter- ra: confirmauit dominus misericordiam suam sup nos. **D**ixi quare: Propter ptectionē. **I**nde: Quātum distat oriens ab occiden- te: longe fecit a nobis esse peccata nostra. **M**ouerunt qui sacramēta sciunt: tamen quod omnes audire possunt dico. Quādō pec- catū remittit: occidunt peccata tua: oritur gratia tua. Peccata tua tanq; in occasu sunt: grā q; liberaris in ortu ē. **V**eritas de ter- ra orta ē. **Q**uid ē veritas de terra orta ē: Ma- ta est grā tua: occidunt peccata tua: inova- ris quodāmō. **A**d ortū attēdere debes: ab occasu auerti debes. **M**ouerere a pctis tuis: conuertere ad gratias dei. **I**llis occidētibus: sur- gis et perficias. **S**ez pceli q; surgit: rursū in oc- casu it. Non undeq; pfit silitudines duci ad pfectū: pfit collinari ipse res reb⁹ ad q;

Psalmus

CII.

adhibentur: sicut dixi de aquila. sicut de luna: sic et hic. occidit pars una celi oris altera. sed pars que ortur mo post duodecim horas occasura est. **N**o sic est gratia quod nobis oris: Et peccata in eternu occidunt: et gratia in eternu manet. **Q**uare autem? Quatuor distat oris ab occidente: tantum longe fecit a nobis peccata nostra. ut illa occidat. et gratia nostra. **Q**uare putatis? **S**icut miserebis pater filius: sic misertus est dominus timetibus eum. **I**ta seuiat quatuor vultus: pater est. Sed flagellauit nos. et afflxit nos. et contriuit nos: pater est. **F**ili si ploras! In patre plora: noli cum indignatione. noli cum typo superbie. **Q**uo pateris unde plagiis medicina est non pena: castigatio non damnatio. Noli repellere flagellum: si non vis repellere ab hereditate. Noli attendere quam penam habeas in flagello: sed quem locum in testamento. **S**icut miserebis pater filius: sic miseris est dominus timetibus eum. **D**omini ipse cognovit figuram nostram: Id est infirmitatem nostram. **N**ouit quid fecerit? quod lapsum sit. quod reficiendum sit: quod adoptandum. quod ditandum sit. **E**cce factum sum domino nostro. **P**rimus homo de terra terrenus: secundus homo de celo celestis. **A**disit et filius suum qui factus est secundus homo: qui ante omnia deus. Secundus. non in aduentu: porro in reditu. Post multos mortuus est: ante omnes resurrexit. **I**pse enim cognovit figuram nostram. **Q**uo figuram? Nos.

Alia lira. **R**ecordaruntur quae cognovit: **Q**uia miserratus est. **M**emento qui a puluis sumus. Ad ipsum deum conuersus. ait: memet: quasi obliuiscar deus. **S**ic cognoscit: sic cognovit ut non obliuiscar. **B**ed quid est memet? Perseueret erga nos misericordia tua. **C**ognovisti figuram nostram quodammodo: ne obliuiscaris figuram nostram: ne obliuiscamur gratias tuas. **M**emeto quae puluis sumus. **H**omo tanquam fenu dies illius. Attendant quod sic hoc non superbit: hoc tanquam fenu dies illius. **Q**uid superbit fenu ad tempus? mo florens. post paululum arescens: **Q**uid superbit fenu ad tempus viges? et hoc ad parvum tempus donec sol candescat: **H**oc non est enim nobis. ut misericordia ipsius sit supernos: et de seno aurum faciat. **N**on homo tanquam fenu dies eius. **S**icut flos agri ita effloredit. Lotus splendor generis humani: honores. praestes. diuitie. typi. mine. timores: flos feni est. Floret illa domus: et magna domus: floret illa familia. et quod multis floret. aut quod multis annis vivit. **M**ulti an-

ni tibi: breue tempus deo. **D**eus non sic numerat: quod numeras. In compatiōe longorū et longe viventium seculorum: omnis flos cuiuscumque domus sic est. quod flos agri. **T**unc est annua omnis pulchritudo anni. **Q**uicquid ibi vigeat. quicquid ibi candet. quicquid ibi pulchrum est non pannuat: immo quod totum annum dicere non potest. **N**on exiguo tempore trahunt flores: et hoc est pulchrum in herbis. **H**oc quod valde pulchrum est: hoc cito cadit. **O**mnis caro fenu et claritas hominis ut flos feni. **F**enum aruit. et flos decidit: verbū autem domini manet in eternum. **Q**uia enim quod pater cognovit segmentum nostrum. quia fenu sumus et ad tempus florere possumus? misit nobis verbum suum: et verbum suum quod manet in eternum feno quod non manet in eternum fratrem fecit. **N**atura unigenitum: unicū natum de substātia sua fratre adoptatis tot fratribus fecit. **N**oli mirari. quod princeps eris eternitatis illius: factus ipse prior princeps feni tui. **Q**uo excedit etiam te tibi non denegavit: qui quod habuisse erat ex te suscepit. Ergo hoc quod tu ad hunc attinet. sicut fenu dies ei: sicut flos agri ita floredit. **Q**uonia spiritus pertransibit in eo et non erit: et non cognoscet amplius locum suum. **Q**uasi quedam perditio: quasi interitus quidam. Ecce qui se inflat: ecce qui tumet: ecce qui se extollit. **S**piritus pertransiet in eo: et non erit: et non cognoscet amplius locum suum. **V**ide et quotidie morientes: et hoc erit totum. ipse erit finis. Non alloquitur enim fenu: sed propter quod et verbū fenum factum est. **L**u enim homo: propter te autem et verbū factum est homo. **L**u caro: et propter te verbū caro factum est. **O**mnis caro fenum: et verbū caro est factum. **Q**uanta ergo spes feni: quando verbum caro factum est. **I**llud quod manet in eternum. non deditum est suscipere fenum: ne de se desperaret fenum. Ergo quod ad te attēdis: habilitate tuā cogita. pulucre tuū cogita: noli extollit. **Q**uicquid melius eris. gratia illius eris: misericordia illius eris. **A**udi enim quod sequit. **M**isericordia tuā in seculo et in seculum: super timentes eum. Qui non timet eum fenum: et in feno. et in tormento cum feno eritis. Resurget enim caro ad tormentum: gaudeant illi qui timent eum: quia super eos misericordia eius. **E**t iustitia eius super filios filiorum. **R**etributionē dicit: super filios filiorum. **N**on multi sunt servi dei non habentes filios: quātonum:

Alia lira.
t illo.
t subsister.

Alia lira.
t autem.
t ab eterno et
usq; internum.

Alia lira.
t illius in

Psalmus

CII.

filios filiorū? Sed filios nostros dicit opa
nostra: filios filiorū mercedē operū nostro
rū. **Justicia eius sup filios filiorum.** **Cu-**
stodientibus testamentū eius. Eli-
deant ne putent omnes ad se p̄tinere quod
dictū est. Eligant cū licet. **Custodientibus**
inquit testamentū eius. **Et memoria**
retinetibus mādata eius; vt faciat
ea. **Ta te disponebas extollere.** vt forte red-
dere mibi psalterū. qd̄ ego non teneo: aut
totā legē memoriter p̄nunciare. **Plane in**
memoria melior me: melior quo quis iusto.
Justus ad verbū legē nō tenet. Sed vide
vt p̄cepta teneas. **Sed quō teneas?** Non
memoria: sed vita. **Memoria retinetibus**
mādata eius: nō vt reddat ea: sed vt faciat
ea. **Iam forte mō pturbatur viuiscuiusqz**
anima. **Quis tenet oia mādata dei?** **Quis**
tenet oēs litteras dei? **Ecce volo nō solum**
memoria tenere: sed et opibus meis facere.
Sed quis tenet oia memoria? **Noli timere:**
nō te onerat: in duob⁹ p̄ceptis tota lex pen-
det et p̄phere. **Sed totā legem volo tenere.**
Lene si potes. **Quādo potes?** **quō potes?**
Quācūqz paginā interrogaueris: hoc tibi
respōdebit. **Quod tenes.** tene: caritatē te-
ne. **Finis p̄cepti ē caritas.** **Noli cogitare de**
multitudine ramorū: radicē tene et tota ar-
bor in te est. **Et memoria retinetibus man-**
data eius: vt faciant ea. **Domini pa-**
rauit in celo thronū suū. **Qui nisi**
christ⁹ pauit in celo thronū suū? **Qui desce-**
dit et ascēdit: q̄ mortu⁹ est et resurrexit. **Qui**
homīe assumptū in celū leuavit: ip̄e pauit
in celo thronū suū. **Thron⁹ est sedes iu-**
dicis. **Obseruate ḡ que audistis:** quia pa-
uit in celo thronū suū. **Faciat qđ vult quisqz**
in terra: nō erit impunitū peccatu⁹. nō erit
infructuosa iusticia: qz dñs qui ante thro-
nū iudicis homīs irrisus est. i celo parauit
thronū suū. **Vñs i celo pauit thronū suū.**
Et regnū eius omnīū dñabit. **Bo-**
nū est regnū: et ip̄e dñabit gentiū. **Et re-**
gnū eius omnīū dñabit. **Benedicte**
dñm omnes angeli ei⁹: **potentes**
fortitudine facientes verbū eius.
Ergo tu verbo dei nō dñum iustus es. aut si
delis: n̄i cū facis. **Potentes fortitudine:** fa-
cientes verbū eius. **Ad audiendā vo-**
cē sermonū ei⁹. **Benedicte dñi-**
nū omnes virtutes ei⁹: **ministri ei⁹**
facientes voluntate ip̄ius. **Q̄ es an-**
geli. omnes potentes fortitudine facientes ver-
bū eius. omnes virtutes eius. omnes mini-
stri eius facientes voluntate ip̄ius: vos bñi
dicte dominū. **Omnes enī male viuētes?**
et si lingua taceat: vita domino maledicūt.
Quid p̄dest. qz hymnu cantat lingua tua:
si sacrilegiū exalat vita tua: **Male viuēdo**
multas linguas misisti in blasphemā. **Ling-**
ua vacat hymno: et ceteri te intuentū va-
cant blasphemij. **Si ergo v̄is benedicere**
dominū: fac verbū eius: fac voluntatē ei⁹.
In petra edifica: non in arena. **Audire et**
non facere: in arena edificare est. **Audire et**
facere: in petra edificare ē. **Nec facere.** nec
audire: nihil edificare est. **Si in arena edi-**
ficas. ruinam edificas: si nihil edificas ex-
posit⁹ pluui. fluminib⁹. ventis ante rapie-
ris q̄ steterit. **Ergo nō est cessandū.** sed edi-
ficādū: nec sic edificandū. vt ruina edifice-
tur: sed in petra edificandū. vt temptatio
non euertat. **Si sic est.** benedic dominū: si
nō est sic. noli blandiri lingue tue. **Et tuā**
interrogā: ip̄a tibi respondeat. **Inuenis qd̄**
sis mali: gemē: confitere: p̄fessio tua potest
dominū benedicere. se mutatio tua in bñ-
dictione p̄scueret. **Benedicte domi-**
nū oia opera eius in omni loco do-
minatiois eius. **Ergo in omni loco.** ibi
non benedicatur: vbi non dominatur. **In**
omni loco dominatiois eius. **Ne forte ali-**
quis dicat. **Nō possum bñdicere dominū i**
orientē: quia ad occidentē p̄fectus ē. **Aut**
non possu⁹ in occidente. quia in orientē ē:
non ab orientē et occidente. non a desertis
montibus. quoniam deus iudex est. **Hic vbi**
q̄ est. vt vbiqz benedicat: sic vndiqz est vt
illi vndiqz iubileat: sic vndiqz benedicitur.
vt vndiqz bene viuatur. **Benedicte domi-**
nū omnia opera eius: quia cum ceperis in
bona vita benedicere dominū. omnia ope-
ra eius eum benedicūt: nō merita tua. **Ipe**
enim per te et in te bonū operat: dicēte apo-
stolo. **Cū timore et tremore vestrā ipsorum**
salutem operamini. **Deus enī est qui ope-**
ratur in vobis. **Ergo ne te extuleris.** qui fa-
cis verbum eius. qui facis voluntatē eius:
voluit te humiliari respiciendo gratiam eius
vnde hoc cōsecut⁹ es. **In omni loco domi-**
nationis eius. **Benedic anima mea**
dominum. **Ipe ultimus versus est:** qui
primus. **Benedictio a capite:** benectio in
fine. **A benedictione p̄fecti sumus!** ad be-
nedictionē redeamus: in benedictione re-
gnemus.

Alia līfa. **Explicit Tractatus de ps. CII.**
Incipit Tractatus de ps. CIII.